

DE VARKENS PRAKTIJK

Een stap vooruit

POEP!

Waar we u bij de voorgaande nieuwsbrief adviseerden ook tijdig aan het eigen welzijn te denken gedurende de warme dagen, heeft sinds de afgelopen week de herfst haar intrede gemaakt. Dit brengt steeds donkerder wordende dagen, knusse avonden, maar ook nieuwe aandachtspunten binnen uw bedrijf met zich mee. Denk hierbij aan een mogelijk wat stroever verloop van de vruchtbaarheid en het aanpassen van de klimaatinstellingen om het ook op de guurdere dagen behaaglijk en tochtvrij te houden in de stal. Ook de kans op poep neemt zeker toe! Onder andere **diarree bij biggen in de kraamstal** wel te verstaan. We vertellen u er graag over in deze nieuwsbrief, informeren u over onze **gezinsuitbreiding** én over hoe te handelen bij **prikaccidenten**.

DIARREE BIJ BIGGEN IN DE KRAAMSTAL

John van der Wielen – De Varkenspraktijk, locatie Oss

Een veel terugkerend probleem op zeugenbedrijven is diarree bij zogende biggen.

Dit soms hardnekkige probleem kan een verhoogde uitval in de kraamstal veroorzaken en op zijn minst minder uniforme en lichtere biggen bij het spenen en meer (gezondheids)problemen bij de gespeende biggen en vleesvarkens.

Waarom zijn pasgeboren biggen zo gevoelig voor diarree? Belangrijk is om te weten dat, als biggen geboren worden, ze nog geen micro-organismen zoals bacteriën en gisten in de darm hebben. De ontwikkeling van een gezonde darmflora (ook wel **microbioom** genoemd) is nodig voor een goede werking van de darm en speelt ook een belangrijke rol bij de **ontwikkeling** van het **afweerapparaat** (weerstand) van het varken. Een ongestoorde opbouw van een gezonde darmflora bij de pasgeboren big is dus van wezenlijk belang voor een goede gezondheid van het varken gedurende de rest van zijn leven.

Hoe zorg je voor een ongestoorde opbouw van een gezonde darmflora? Tijdens de geboorte komt de big in contact met micro-organismen in het geboortekanaal en direct na de geboorte met micro-organismen uit de omgeving. Op dat moment begint ook direct de strijd tussen deze organismen om de darmen van de big te gaan “bewonen”. Voor een gezonde

opbouw van de darmflora zijn dus de aanwezigheid van “goede” micro-organismen, zoals bijvoorbeeld Lactobacillus bacteriën, nodig en bij voorkeur zijn er geen of weinig “slechte” micro-organismen aanwezig, zoals bijvoorbeeld Clostridium perfringens en rotavirus. Dit is dus de reden dat een zeug moet werpen in een **schone omgeving** (goed gereinigd en gedesinfecteerd) en de darmflora bij de zeug niet verstoord mag worden rondom het werpen. Een **verstoring van darmflora** bij de zeug net voor werpen kan veroorzaakt worden door (grote) veranderingen in voersamenstelling, een (te) langzame darm passage door een (te) lage voergift of onvoldoende water of het gebruik van antibiotica voor werpen.

Een andere manier om de opbouw van een gezonde darmflora te ondersteunen is om de groei van de “slechte” micro-organismen in de darm te voorkomen of te remmen. Met name de **IgA antistoffen** in de biest en de melk spelen daarin een belangrijke rol. Op welke wijze ervoor gezorgd kan worden dat er voldoende van deze antistoffen uitgescheiden worden in de melk, hoe een goede melkgift gerealiseerd kan worden, welke andere aspecten in de kraamstal een belangrijke rol spelen bij de darmgezondheid van de big en waarom diarree in de eerste levensweken meer is dan het uitschakelen van een ziektekiem, leest u in de uitgebreide versie van dit artikel op [onze website](#).

UPDATE AFRIKAANSE VARKENSPEST

Zoals u wellicht vernomen hebt, is op 9 september j.l. in het zuidoosten van Brandenburg (Duitsland) een kadaver van een wild zwijn aangetroffen, wat **officieel AVP-verdacht** is. Bestrijdingsteams in die regio hebben als belangrijkste taak het afbakenen van het terrein en het veilig stellen van de varkensstapel.

Ondanks dat in Nederland nog geen Afrikaanse Varkenspest is vastgesteld, blijft het aanscherpen van de externe bioveiligheid ook hier een belangrijk aandachtspunt. U heeft er eerder meer over kunnen lezen in onze [nieuwsbrief](#) van februari. Nogmaals willen we u herinneren aan het belang van een deugdelijk hekwerk rondom het gehele bedrijf, gesloten toegangspoorten en gebruik van de hygiënesluis. **Voorkomen is noodzakelijk**, daar er geen kans op genezing is.

PRIKACCIDENTEN

Wanneer je tijdens de werkzaamheden per ongeluk jezelf geprikt hebt met een diergeneesmiddel, is dat altijd vervelend. Het kan een verscheidenheid aan middelen betreffen. In alle gevallen geldt als eerste advies: **wacht niet af!** Neem direct contact op met de dierenarts, zodat gezamenlijk bekeken kan worden welke acties ondernomen moeten worden. In geval contact opgenomen dient te worden met de huisarts; zorg dat je de bijsluiters van het product bij de hand hebt. Het is belangrijk om aan te geven of de injectie heeft plaatsgevonden met een zuivere of gebruikte naald (nadat de naald in een dier heeft gezeten). Varkens kunnen drager zijn van een aantal zoönosen, maar ook "gewone" huidbacteriën kunnen uiteindelijk **flinke ontstekingen** veroorzaken. Mogelijk kan een antibioticavoorschrift van de huisarts dus noodzakelijk zijn. Omdat er een vieze wond is ontstaan, is het ook belangrijk om te weten of u recent een **tetanus injectie** hebt gehad. Zo niet, dan is het raadzaam om ook dit bij de huisarts onder de aandacht te brengen.

In sommige situaties met zelfinjectie is zelfs **spoed** vereist. Een vaccin bevat verschillende hulpstoffen voor een optimale werkzaamheid. Sommige vaccins bevatten als hulpstof een **minerale olie**, ook wel aangeduid als paraffine, vloeibare paraffine of paraffineolie. Deze minerale olie veroorzaakt op de injectieplaats zelfs in kleine hoeveelheden ernstige ontstekingen en steriele abcessen met ernstige weefselschade, langdurige pijn en mogelijk functieverlies van arm of been tot gevolg. Het is dus raadzaam om in deze gevallen direct een huisarts te raadplegen, zodat indien noodzakelijk het geïnjecteerde gebied zo spoedig mogelijk gedraineerd kan worden. Enkele veelgebruikte vaccins met minerale olie zijn Stellamune One, Porcilis PCV M Hyo en Suvaxyn Parvo E. Bestudeer eens de bijsluiters van uw vaccins en zorg dat u, bijvoorbeeld middels een protocol, op de hoogte bent van de **te ondernemen acties in geval van een prikaccident**.

EVEN VOORSTELLEN

Mijn naam is **Marly van Heesbeen** en ik woon samen met mijn vriend Jeroen in Best.

Sinds 7 september mag ik De Varkenspraktijk vanuit Someren versterken. Vanwege corona lukte het niet om direct na mijn afstuderen als dierenarts aan de slag te gaan. Daarom heb ik een half jaar bij Britt BV in Diessen gewerkt om ervaring op te doen in de varkenshouderij. Ik ben blij dat ik nu aan de slag ben als dierenarts en dat ik mijn steentje bij kan dragen aan de ontwikkelingen binnen het varkensbedrijf.

APOTHEEKNIEUWS

Naast de griepvaccins welke twee of drie klassieke griepstammen bevatten, (Respiporc Flu 3 en Gripork) is tevens een griepvaccin op de markt wat de H1N1 pandemische stam bevat.

Respiporc Flupan H1N1 geeft een actieve immunisatie van varkens ter vermindering van de virusbelasting in de longen en de virusuitscheiding.

Dosering betreft 1 ml, welke tweemaal dient te worden toegediend vanaf de leeftijd van 56 dagen, met een interval van 3 weken tussen de injecties. Wachtijd betreft nul dagen.

DE VARKENSPRAKTIJK BREIDT UIT!

Deze maand hebben we ons team dierenartsen mogen uitbreiden met de komst van **Marly van Heesbeen** in locatie Someren. Zij stelt zich in deze nieuwsbrief aan u voor. **Marieke Coppens** komt het team in Oss versterken in de functie van officemanager.

Ook mogelijk toekomstige collega's zijn in aantocht; zowel **Hilde** als **Patricia** verwachten een kindje, waardoor zij beiden in januari van hun welverdiende zwangerschapsverlof gaan genieten.

SLACHTBIGGEN

Iedereen doet zijn uiterste best om de geboren biggen zodanig groot te brengen dat ze allemaal naar een afnemer kunnen. Een aantal biggen is bij geboorte al zodanig slecht dat het verstandig kan zijn ze te laten euthanaseren. Ook gedurende de zoog- en speenperiode zullen er biggen zijn die uit oogpunt van dierwelzijn beter geëuthanaseerd kunnen worden. Dan is er nog een categorie biggen die **niet gezond genoeg** is om af te leveren. Deze biggen kunnen als slachtbig aangeboden worden. Dit zijn bijvoorbeeld biggen met een **navel- of zakbreuk**, maar ook dieren die na behandeling met een medicijn niet voldoende hersteld zijn om als big verkocht te kunnen worden.

Het is van belang ons goed bewust te zijn van de in acht te nemen **wachtijd** en **60 dagen regeling**. Het vlees van deze slachtbiggen wordt tenslotte gegeten door de consument en moet aan alle normen voldoen. Het is daarmee van

belang dat duidelijk is welke biggen waarmee behandeld zijn, zodat bij leveren bekend is welke dieren, in het kader van de wachttermijn, niet geleverd mogen worden. Knelpunt hierbij is behandeling met een coccidiostaticum, zoals Dozuril of Baycox. De wachttermijn van deze twee middelen betreft 77 dagen (na moment van toediening), waardoor een big op 11 weken leeftijd binnen de wachttermijn van deze geneesmiddelen valt en dus wettelijk nog niet mag worden geslacht.

Een jaar geleden besteedden we in onze nieuwsbrief al aandacht aan het VKI (**Voedsel Keten Informatie**) formulier en het belang daarvan (zie [nieuwsbrief oktober 2019](#)). Graag willen we nogmaals aanhalen dat ook voor slachtbiggen alle behandelingen binnen het termijn van 60 dagen voor levering te allen tijde op dit formulier ingevuld dienen te worden **door de veehouder**. Dit betreft dus ook behandelingen met niet-antibiotica bevattende middelen. Wees je ervan bewust dat je tekent voor de juistheid van het formulier en dat de mogelijkheid bestaat dat tijdens het slachtproces hierop gecontroleerd wordt.